

PROJEKAT VISOKOG
SUDSKOG I TUŽILAČKOG
VIJEĆA BOSNE I HERCEGOVINE

PODRŠKA PRAVOSUĐU U BIH

**J A Č A N J E
T U Ž I L A Č K I H
K A P A C I T E T A
U S I S T E M U
K R I V I Č N O G
P R A V O S U Đ A**

PROJEKAT

Projekat „Podrška pravosuđu u BiH - Jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa“ (Projekat) je izraz nastojanja Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH (VSTV BiH) da ostvari bolje rezultate rada i unaprijedi kredibilitet tužilačkog sistema u BiH koji je odgovoran građanima i potpuno usklađen sa standardima Evropske Unije (EU). Projekat se implementira uz podršku vlade Švicarske i Norveške.

2010. 1. FAZA▶ 2014.

2014. 2. FAZA▶ 2019.

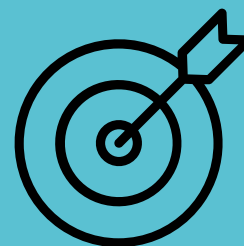
Nakon uspješno realizovane prve faze Projekta u periodu 2010-2014, Švicarska vlada je u saradnji sa vladom Norveške podržala drugu fazu Projekta u periodu 2014-2019. godine.

Napomena: Smatra se da se svi izrazi upotrijebljeni u muškom gramatičkom rodu u ovoj brošuri odnose bez diskriminacije i na žene.

OPŠTI CILJ PROJEKTA:

.....

Unaprijediti funkcionisanje, efikasnost i kredibilitet tužilačkog sistema u Bosni i Hercegovini (BiH) odgovornog građanima i potpuno usklađenog sa standardima EU i praksama koje osiguravaju vladavinu prava.

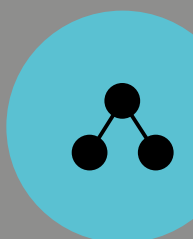
SPECIFIČNI CILJEVI PROJEKTA:

01

**Poboljšati
efikasnost i
kvalitet rada
tužilaštava u
BiH**

02

**Poboljšati
koordinaciju
i upravljanje
unutar
tužilačkog
sistema**

03

**Osigurati da
tužilaštva
odgovaraju na
potrebe građana
kao krajnjih
korisnika**

OSNIVANJE I PODRŠKA RADU STALNE KOMISIJE ZA EFIKASNOST TUŽILAŠTAVA

+
75

SASTANAKA STALNE
KOMISIJE do juna
2019. godine

Na inicijativu Projekta, VSTV BiH 18.7.2013. godine donijelo je odluku o formiranju **Strateškog tijela tužilaca** koje je naknadnom odlukom VSTV-a BiH od 5.3.2015. godine postalo **Stalna komisija za efikasnost tužilaštava (Stalna komisija)**.

tužilaštvima, implementaciju Peer Review preporuka, kontinuirane analize statističkih pokazatelja i predlaganje mjera za unaprjeđenje, razmatranje i odobravanje strateških dokumenata koji se odnose na različite segmente rada tužilaštava.

Stalna komisija koju čini pet članova VSTV-a BiH iz reda tužilaca je prepoznatljivo tijelo unutar VSTV-a BiH i unutar tužilačke zajednice koje razmatra pitanja od značaja za tužilački sistem u BiH.

U toku svog petogodišnjeg rada najznačajnije mjere i aktivnosti koje je predložila odnose se na normiranje i ocjenjivanje rada tužilaca, rješavanje starih predmeta u

U svom radu Stalna komisija usko saraduje sa svim glavnim tužiocima u BiH i vrši koordinaciju ostalih projekata koji djeluju u oblasti tužilačkog sistema u BiH.

+
45

RAZLIČITIH MJERA I DOKUMENATA KOJI
ČINE PRAVNI OKVIR RELEVANTAN ZA RAD
TUŽILAŠTAVA

UNAPRJEĐENJE EFIKASNOSTI RADA TUŽILAŠTAVA

Kako bi se osigurala jednaka primjena pravila u praćenju i vrednovanju rezultata rada za sve tužioce na istim nivoima tužilaštava u BiH, VSTV BiH je usvojio **PRAVILNIK O ORIJENTACIONIM MJERILIMA ZA RAD TUŽILACA U TUŽILAŠTVIMA U BIH**. *Stalna komisija za efikasnost tužilaštava* uz podršku Projekta je u proteklih pet godina više puta radila na njegovim izmjenama i dopunama, na osnovu analize njegove primjene i na osnovu prijedloga za njegove izmjene koje su davali tužioci i glavni tužioci. Na ovaj način omogućeno je jedinstveno praćenje kvantitativnog rada svih tužilaca u tužilaštvima u BiH.

Na kraju 2014. godine broj starih neriješenih predmeta u tužilaštvima sa poznatim počiniocima iznosio je 14 438. Prepoznajući ovo kao problem sa kojim se tužilaštva susreću u svakodnevnom radu, Projekat je u devet tužilaštava sa najvećim brojem starih predmeta angažovao 48 saradnika na određeno vrijeme. Cilj ove aktivnosti je bio pružanje podrške tužiocima u rješavanju predmeta starijih od dvije godine.

TERITORIJALNA ORGANIZACIJA

Uvažavajući problem sa kojim se susreće najveći broj tužilaštava, a koji se odnosi na stalna putovanja tužilaca na ročišta u sudove izvan sjedišta tužilaštva Projekat je izradio **Analizu uticaja postojeće teritorijalne organizacije tužilaštava na korištenje radnog vremena i povezane troškove**. Na osnovu urađene analize VSTV BiH je pokrenuo dijalog sa nadležnim ministarstvima s ciljem utvrđivanja daljih pravaca djelovanja kako bi se smanjio negativan uticaj postojeće teritorijalne organizacije tužilaštava na efikasnost i kvalitet rada tužilaca.

KAO DIREKTAN REZULTAT ANGAŽMANA DODATNOG OSOBLJA U TUŽILAŠTVIMA BROJ STARIH PREDMETA SMANJEN JE ZA 71% U ODNOSU NA 2014. GODINU

PROCES STRATEŠKOG PLANIRANJA

Po prvi put je u svim tužilaštvima u BiH uveden **proces strateškog planiranja** kao novi alat za efikasnije upravljanje tužilaštvima. Definisane strateških ciljeva, indikatora za njihovu provedbu, izrada godišnjih planova rada i izvještaja za realizaciju postavljenih ciljeva, postali su redovan i obavezan segment rada svih tužilaštava u BiH.

PRAKSA REDOVNIH SASTANAKA

Uspostavljena je praksa održavanja redovnih sastanaka kolegija glavnih tužilaca dva puta godišnje na kojima se postavljaju strateški ciljevi i prati stepen njihovog ostvarenja.

LISTA KORUPTIVNIH KRIVIČNIH DJELA

Borba protiv korupcije je jedan od prioriteta na koje se BiH obavezala u procesu pridruživanja EU. Svjesni potrebe za praćenjem trendova u radu na predmetima korupcije, izrađena je **Lista koruptivnih krivičnih djela, definisana korupcija na visokom nivou, uvedena posebna oznaka vrste predmeta - KTK i uvedeno posebno normiranje predmeta korupcije i predmeta visoke korupcije.**

MEHANIZAM ŠIRE PRIMJENE DOBRIH PRAKSI

U okviru jedne od aktivnosti Projekta, identifikovane su i prikupljene dobre prakse u određenim tužilaštvima u BiH, te je uspostavljen mehanizam njihove šire primjene s ciljem unaprjeđenja rada tužilaštava u određenim oblastima.

POSEBNE ISTRAŽNE RADNJE

Projekat je podržao izradu **Uputstva o postupanju tužilaca i ovlaštenih službenih lica u primjeni posebnih istražnih radnji** kako bi doprinijeli detaljnijem regulisanju i postupanju u ovom značajnom segmentu istrage.

OBRAZAC ZA PLANIRANJE ISTRAGA

S ciljem olakšavanja vođenja istraga u složenim predmetima izrađen je i svim tužilaštvima distribuiran na primjenu **Obrazac za planiranje istraga u složenim predmetima privrednog, organizovanog kriminala i korupcije.** Obrazac sadrži set praktičnih rješenja i smjernica za rad u ovoj, najsloženijoj vrsti predmeta u tužilaštvima.

DIGITALIZACIJA ARHIVSKE GRAĐE

Započet je proces digitalizacije arhiva u tužilaštvima u BiH. Pilot tužilaštvo u kojem je **izvršena potpuna digitalizacija arhivske građe je Okružno javno tužilaštvo u Istočnom Sarajevu**. Iskustva iz procesa digitalizacije arhivske građe u ovom tužilaštvu će poslužiti kao osnov za digitalizaciju arhive u ostalim tužilaštvima u BiH.

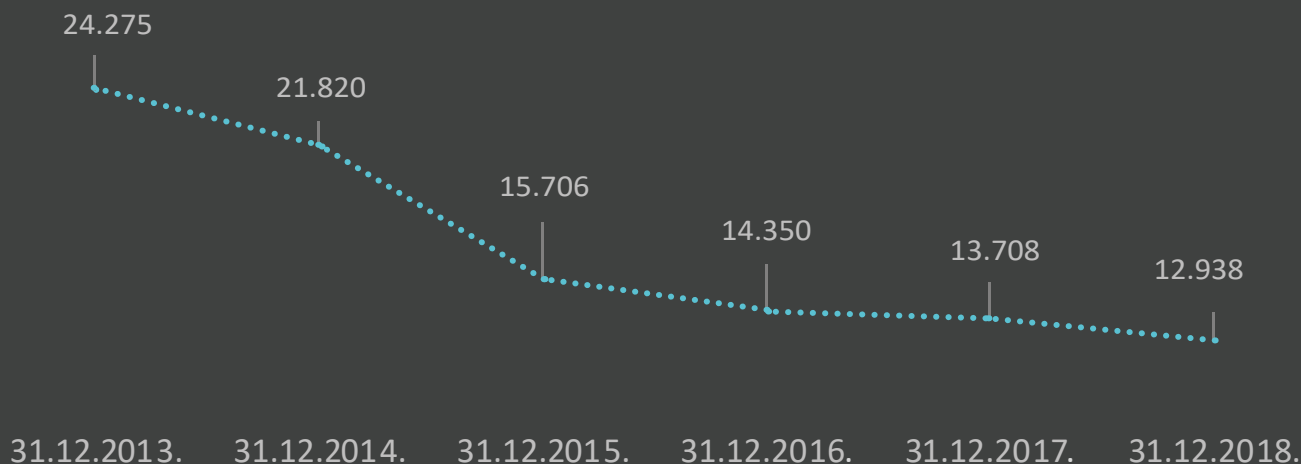

ZAJEDNIČKI STANDARDI PODZAKONSKIH AKATA

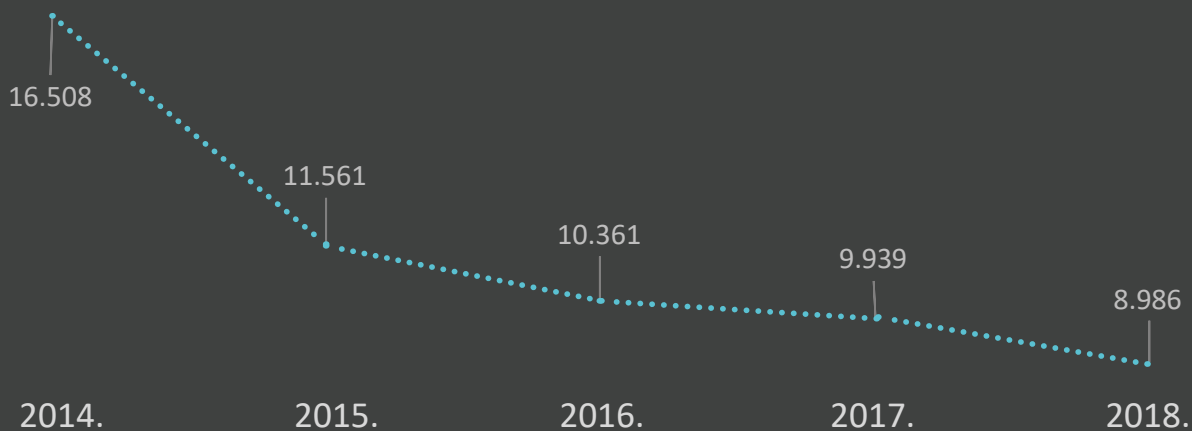
Izrađena je **Orijentaciona lista podzakonskih akata u svim tužilaštvima u BiH** koja definiše zajedničke standarde u pogledu podzakonskih akata u tužilaštvima kako bi se osiguralo da interni akti budu harmonizirani i na taj način pospješuju efikasnost u radu tužilaštava.

Sve preduzete aktivnosti Projekta, Stalne komisije i tužilaštava dovele su do značajnih rezultata u povećanju efikasnosti rada tužilačkog sistema u BiH:

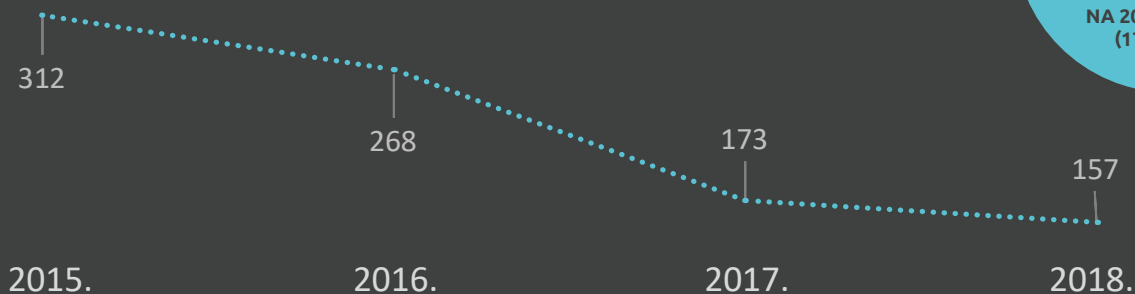
BROJ NERIJEŠENIH PREDMETA U TUŽILAŠTVIMA

TREND KRETANJA BROJA NERIJEŠENIH PRIJAVA / IZVJEŠTAJA PO GODINAMA

PROSJEČNO VRIJEME TRAJANJA RJEŠAVANJA PRIJAVA / IZVJEŠTAJA U TUŽILAŠTVIMA PO GODINAMA (U DANIMA)

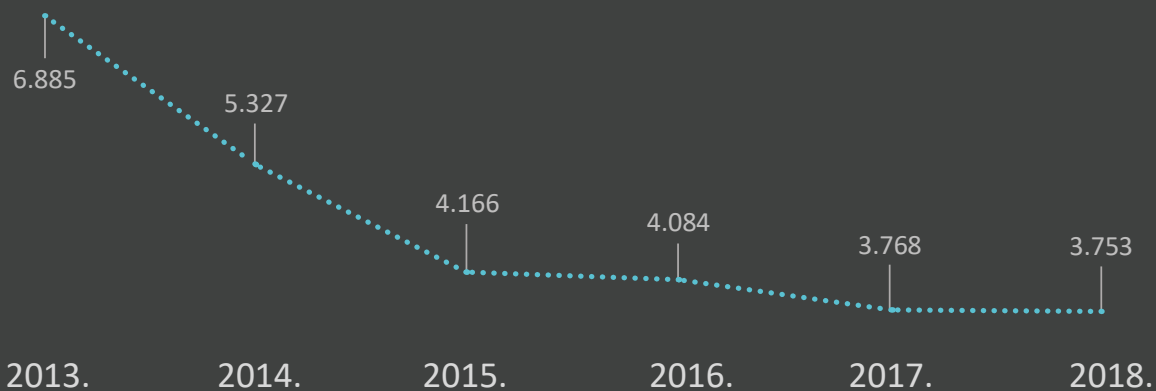

U TOKU
2018. GODINE
PROSJEČNO VRIJEME
TRAJANJA RJEŠAVANJA
PRIJAVA / IZVJEŠTAJA U
TUŽILAŠTVIMA U BIH BILO JE
157 DANA, ŠTO JE ZA
10% KRAĆE U ODNOSU
NA 2017. GODINU
(173 DANA)

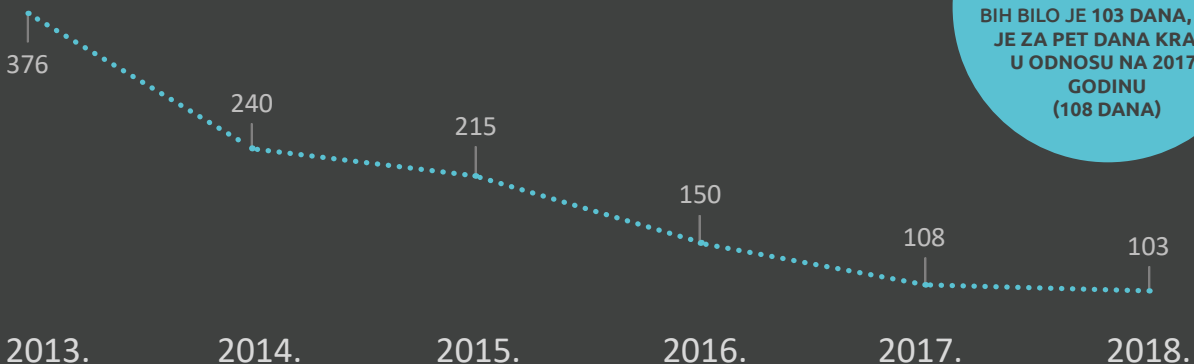
Podaci se odnose samo na prijave koje su završene u 2018. godini u KT, KTRZ, KTPO, KTF, KTK, KTT i KTO predmetima (ne odnose se na KTA, KTN, KTM predmete).

Ukupno trajanje predmeta za tužilaštvo računa se na način da se prosjek svih predmeta tj. ukupno trajanje svih predmeta podijeli sa ukupnim brojem predmeta.

BROJ NERIJEŠENIH ISTRAGA NA DAN 31.12. PO GODINAMA

PROSJEČNO VRIJEME TRAJANJA RJEŠAVANJA ISTRAGA PO GODINAMA (U DANIMA)

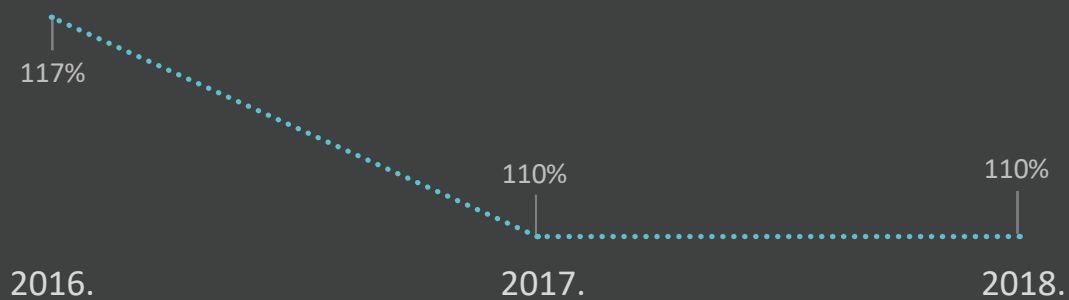
U TOKU
2018. GODINE
PROSJEČNO VRIJEME
TRAJANJA RJEŠAVANJA
ISTRAGA U TUŽILAŠTVIMA U
BIH BILO JE 103 DANA, ŠTO
JE ZA PET DANA KRAĆE
U ODNOSU NA 2017.
GODINU
(108 DANA)

Podaci se odnose samo na istrage u KT, KTRZ, KTPO, KTF, KTK, KTT i KTO predmetima (ne odnose se na KTA, KTN predmete)

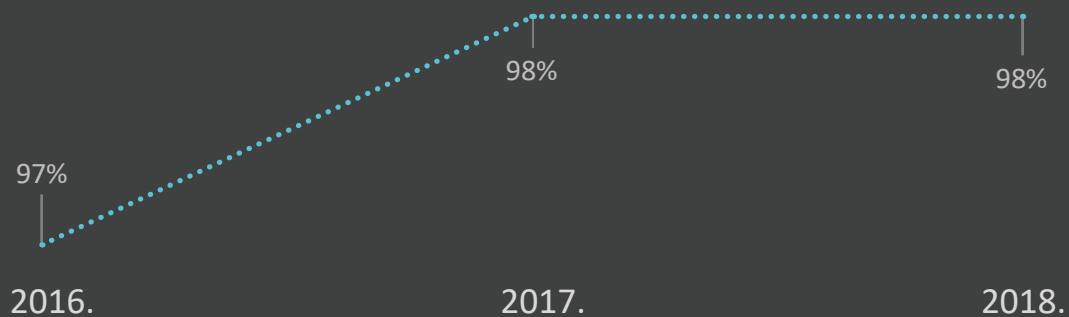
Prosječno vrijeme trajanja izračunava se tako da se ukupno trajanje svih predmeta podijeli sa ukupnim brojem predmeta.

KVALITET I KVANTITET TUŽILAŠTAVA U PROTEKLE TRI GODINE

OSTVARENA KOLEKTIVNA NORMA TUŽILAŠTVA

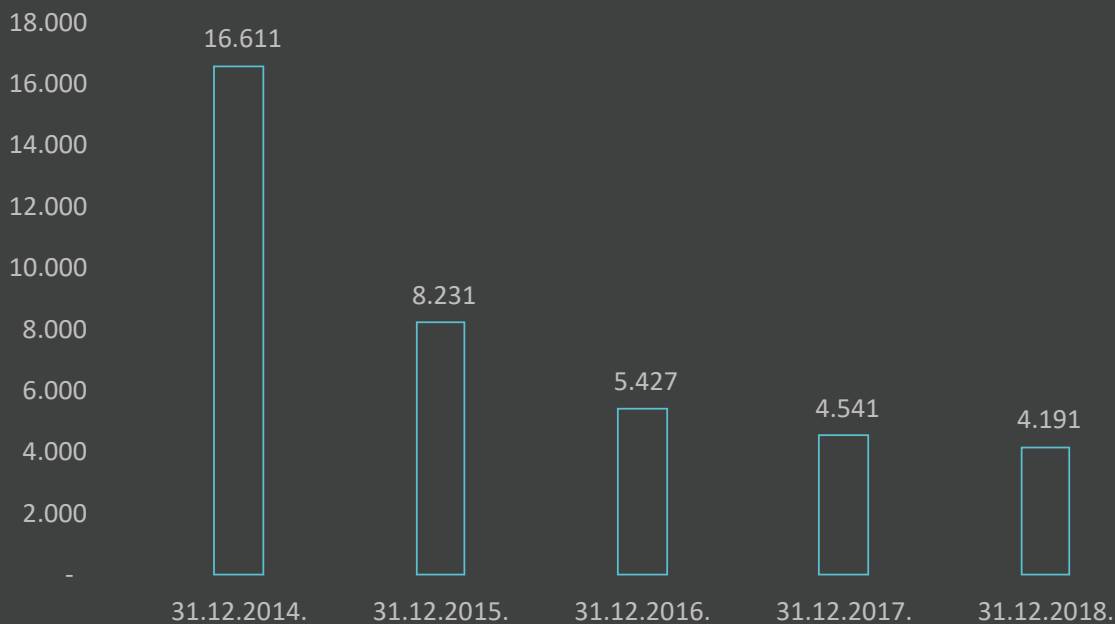

KVALITET TUŽILAČKIH ODLUKA

Pregled kretanja broja STARIH predmeta (predmeti stariji od dvije godine) obuhvaćenih planovima za rješavanje starih predmeta u proteklih pet godina

BROJ STARIH NERIJEŠENIH PREDMETA U TUŽILAŠTVIMA

SARADNJA TUŽILAŠTAVA I POLICIJSKIH TIJELA

S ciljem unaprjeđenja kvaliteta zajedničkog rada tužilaca i ovlaštenih službenih lica, Projekat je koordinirao proces donošenja **Uputstva o saradnji ovlaštenih službenih lica i tužilaca u provođenju istrage**, čija primjena se redovno prati i po potrebi predlažu njegove izmjene i dopune.

Projekat je inicirao formiranje *Strateškog foruma rukovodilaca tužilaštava i policijskih tijela* i pruža kontinuiranu podršku njegovom radu. **Strateški forum čine glavni tužioci Tužilaštva BiH, Federalnog tužilaštva F BiH, Republičkog javnog tužilaštva RS, Tužilaštva Brčko distrikta BiH, te rukovodioci Državne agencije za istrage i zaštitu, Federalne uprave policije, Policije Republike Srpske i Policije Brčko distrikta BiH.** Cilj formiranja ovog tijela jeste unaprjeđenje saradnje na strateškom nivou.

Na do sada održanih 15 sastanaka Strateškog foruma raspravljalo se i donijeti su zaključci o važnim pitanjima vezanim za saradnju ovih institucija

Saradnja na operativnom nivou unaprjeđena je uspostavljanjem operativnih foruma za saradnju tužilaštava i policijskih tijela.

Ukupno je formirano 17 operativnih foruma za saradnju tužilaštava i policijskih tijela:

10 operativnih foruma za saradnju između kantonalnih tužilaštava i policijskih tijela u kantonima u Federaciji Bosne i Hercegovine

6 operativnih foruma za saradnju između tužilaštava i centara javne bezbjednosti u Republici Srpskoj

1 operativni forum za saradnju između Tužilaštva Bosne i Hercegovine i Državne agencije za istrage i zaštitu

Cilj uspostavljanja operativnih foruma jeste kreiranje zajedničkih politika djelovanja, organizacija zajedničkih edukacija za tužioce i ovlaštena službena lica, osiguranje redovnih razmjena iskustava i brza razmjena informacija.

S ciljem uspješnog dokumentovanja krivičnih djela korupcije, privrednog i organizovanog kriminala, i radi ostvarivanja kvalitetnije saradnje policijskih agencija i tužilaca, uspostavljena je **praksa formiranja stalnih zajedničkih istražnih timova tužilaca i ovlaštenih službenih lica** za rad na predmetima privrednog i organizovanog kriminala i korupcije. Do sada su uspostavljeni stalni zajednički istražni timovi u Banja Luci, Sarajevu, Zenici i Doboju.

STRUČNO USAVRŠAVANJE TUŽILACA I OVLAŠTENIH SLUŽBENIH LICA

Dosadašnji modeli jednodnevnih edukacija dopunjeni su modelom kontinuiranih obuka koje traju duži vremenski period za istu grupu polaznika.

Projekat je, u saradnji sa entitetskim centrima za edukaciju sudija i tužilaca, sproveo dvogodišnji program specijalističke obuke za tri oblasti:

24
TUŽIOCA

KORUPCIJA

23
TUŽIOCA

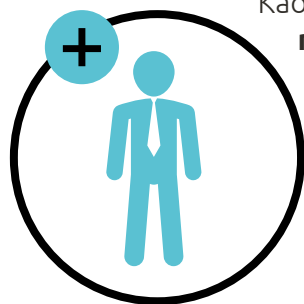
ORGANIZOVANI
KRIMINAL

19
TUŽIOCA

KIBERNETIČKI
KRIMINAL

Specijalističke edukacije iz oblasti korupcije, organizovanog kriminala i kibernetičkog kriminala, tokom 2 godine pohađalo je ukupno 65 tužilaca.

Kao rezultat novog pristupa stručnog usavršavanja tužilaca, **tužilaštva su dobila po najmanje jednog tužioca specijalistu iz ovih oblasti.**

Program obuke za novoimenovane tužioce u trajanju od 8 dana, sa tačno preciziranim temama je izrađen i postao je obavezni dio programa rada centara za edukaciju sudija i tužilaca tokom 2019. godine.

Uspostavljen je model za održavanje foruma za razmjenu znanja između tužilaca putem videolinka s ciljem racionalizacije korištenja materijalnih i ljudskih resursa, kao i ekonomičnijeg utroška radnog vremena tužilaca.

DO SADA
JE ODRŽANO 7
VIDEO-KONFERENCIJA
TOKOM KOJIH SU
TUŽIOCI IMALI PRILIKU DA
RAZMJENJUJU ZNANJA I
ISKUSTVA NA AKTUELNE
TEME

Pored postojećih načina stručnog usavršavanja tužilaca i predstavnika medija, fokus Projekta je bio i na uvođenju savremenih metoda učenja koje će olakšati pristup bazama znanja bez fizičkog prisustva. Tako je projekat podržao izradu 6 modula učenja na daljinu, od kojih su 5 usmjereni na jačanje kapaciteta tužilaca, a jedan ima za cilj pomoći medijskim profesionalcima da unaprijede svoja znanja u izvještavanju iz krivičnog pravosuđa.

U saradnji sa centrima za edukaciju sudija i tužilaca, tužilaštvima i policijskim agencijama, organizovano je niz edukacija za tužioce i ovlaštena službena lica na različite teme na kojima je učestvovalo oko **1360 učesnika (tužilaca i ovlaštenih službenih lica).**

U drugoj fazi Projekta održane su edukacije na sljedeće teme:

● „OTKRIVANJE I PROCESUIRANJE KRIVIČNIH DJELA KORUPCIJE“ I „POJAVNI OBLICI PRIVREDNOG KRIMINALA I NAČIN NJIHOVOG DOKAZIVANJA“	174 UČESNIKA
● “ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI U KRIVIČNOM POSTUPKU”	80 UČESNIKA
● “POSLOVNE VJEŠTINE”	29 TUŽILACA
● Okrugli sto “PRAKSE TUŽILAŠTVA U IMPLEMENTACIJI ZAKONA O ZAŠTITI I POSTUPANJU SA DJECOM I MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU”	36 UČESNIKA
● „JAČANJE UPRAVLJAČKIH VJEŠTINA“	21 UČESNIK
● „NASILJE NAD DJECOM“	51 UČESNIK
● „SEKSUALNO NASILJE NAD DJECOM I ODRASLIM“	63 UČESNIKA
● „KORIŠTENJE FORENZIČKE NAUKE U KRIVIČNOM POSTUPKU“	28 UČESNIKA
● „ISTRAŽIVANJE LICA MJESTA I PRIKUPLJANJE TRAGOVA“	60 UČESNIKA
● „UNAPRJEĐENJE VJEŠTINA PISANJA ŽALBI“	33 UČESNIKA
● „UNAPRJEĐENJE KVALITETA OPTUŽNICA U PREDMETIMA KORUPCIJE“	67 UČESNIKA
● „SPECIJALISTIČKA OBUKA ZA KONSULTATIVNE TUŽIOCE“	10 UČESNIKA

Stručno osposobljen kadar u policijskim agencijama je jedan od preduslova za efikasnu borbu protiv svih oblika kriminala.

U OKVIRU
NADLEŽNOSTI
SVAKOG OKRUŽNOG I
KANTONALNOG TUŽILAŠTVA
ORGANIZOVANO JE UKUPNO **16**
EDUKACIJA ZA 710 OVLAŠTENIH
SLUŽBENIH LICA NA TEME
„UNAPRJEĐENJE KVALITETA
IZVJEŠTAJA O POČINJENOM
KRIVIČNOM DJELU“ I
„PRIBAVLJANJE ZAKONITIH
DOKAZA“

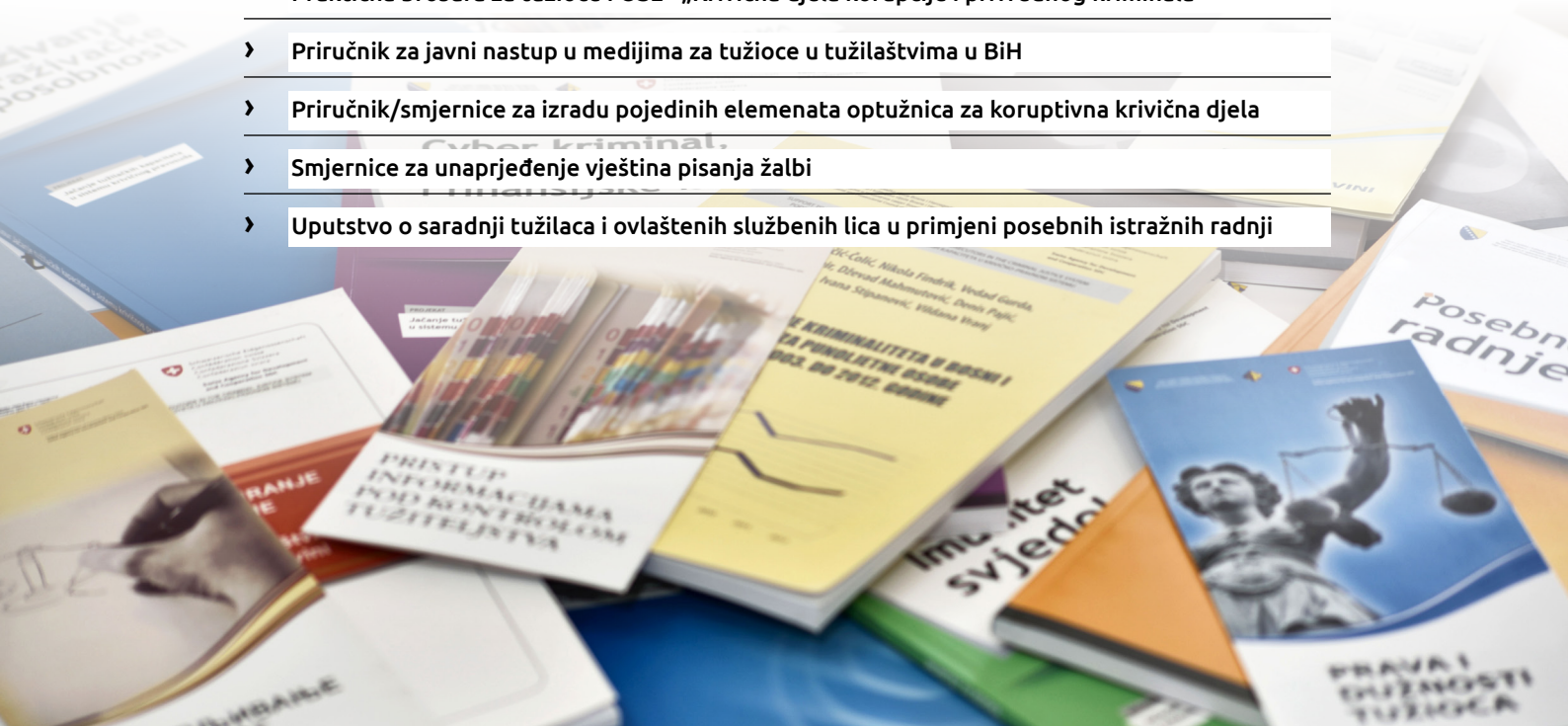

Jedan od ciljeva Strategije za reformu sektora pravde je unaprjeđenje zajedničke edukacije tužilaca i ovlaštenih službenih lica. Projekat je inicirao potpisivanje Memoranduma o saradnji između entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca, Policijske akademije FUP-a, Uprave za policijsku obuku MUP-a RS i Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova Mostar, s ciljem unaprjeđenja saradnje u pogledu korištenja kapaciteta institucija, razmjene resursa i stručnih znanja i iskustava, a radi vršenja kvalitetnije edukacije policijskih službenika i tužilaca u BiH. U svrhu efikasne implementacije memoranduma **osnovan je edukacijsko-koordinacijski forum** institucija koje se bave edukacijom u oblasti pravosuđa i u sigurnosnom sektoru koji redovno održava sastanke.

Tokom trajanja Projekta, osigurana je **kontinuirana razmjena iskustava i savjetodavna podrška tužilaca iz Tužilaštva Kantona Ciriha sa tužiocima iz tužilaštava u BiH**. Ova saradnja ogledala se u organizaciji studijskih posjeta tužilaca iz BiH Tužilaštvu Kantona Ciriha i posjetama tužilaca iz Ciriha tužilaštvima u BiH, s ciljem razmjene znanja i iskustava u radu na najsloženijim predmetima privrednog kriminala.

EDUKATIVNI MATERIJALI IZRAĐENI U OKVIRU PROJEKTA

- › Edukativni modul za tužioce i ovlaštena službena lica na temu „Otkrivanje i procesuiranje krivičnih djela korupcije“
- › Edukativni modul za tužioce i ovlaštena službena lica na temu „Pojavni oblici privrednog kriminala i način njihovog otkrivanja“
- › Informativna afiša na temu „Osnovni pojmovi rodne jednakosti“
- › Priručnik za postupanje u slučajevima rodnosasnovanog i seksualnog nasilja nad ženama i djecom
- › Priručnik za rukovodioce tužilaštava koji ima za cilj da jača vještine upravljanja
- › Vodič o forenzičkim kapacitetima u Bosni i Hercegovini
- › Brošura na temu „Pribavljanje zakonitih dokaza u krivičnom postupku“
- › Praktična brošura za tužioce i OSL – opšti kriminal
- › Praktična brošura za tužioce i OSL - „Krivična djela korupcije i privrednog kriminala“
- › Priručnik za javni nastup u medijima za tužioce u tužilaštvima u BiH
- › Priručnik/smjernice za izradu pojedinih elemenata optužnica za koruptivna krivična djela
- › Smjernice za unaprjeđenje vještina pisanja žalbi
- › Uputstvo o saradnji tužilaca i ovlaštenih službenih lica u primjeni posebnih istražnih radnji

JAČANJE TRANSPARENTNOSTI RADA TUŽILAŠTAVA

VSTV BiH je usvojio **Strategiju za postupanje s osobama koje dolaze u kontakt sa tužilaštvima** uključujući i mehanizam za praćenje implementacije Strategije. Ovaj strateški dokument, koji je izrađen u okviru Projekta, na jednom mjestu sadrži sve relevantne standarde, mjere i aktivnosti koje se odnose na profesionalno postupanje prema učesnicima u radnjama iz nadležnosti tužilaštva, informisanje društvene zajednice o radu tužilaštava i interakciju sa lokalnom zajednicom.

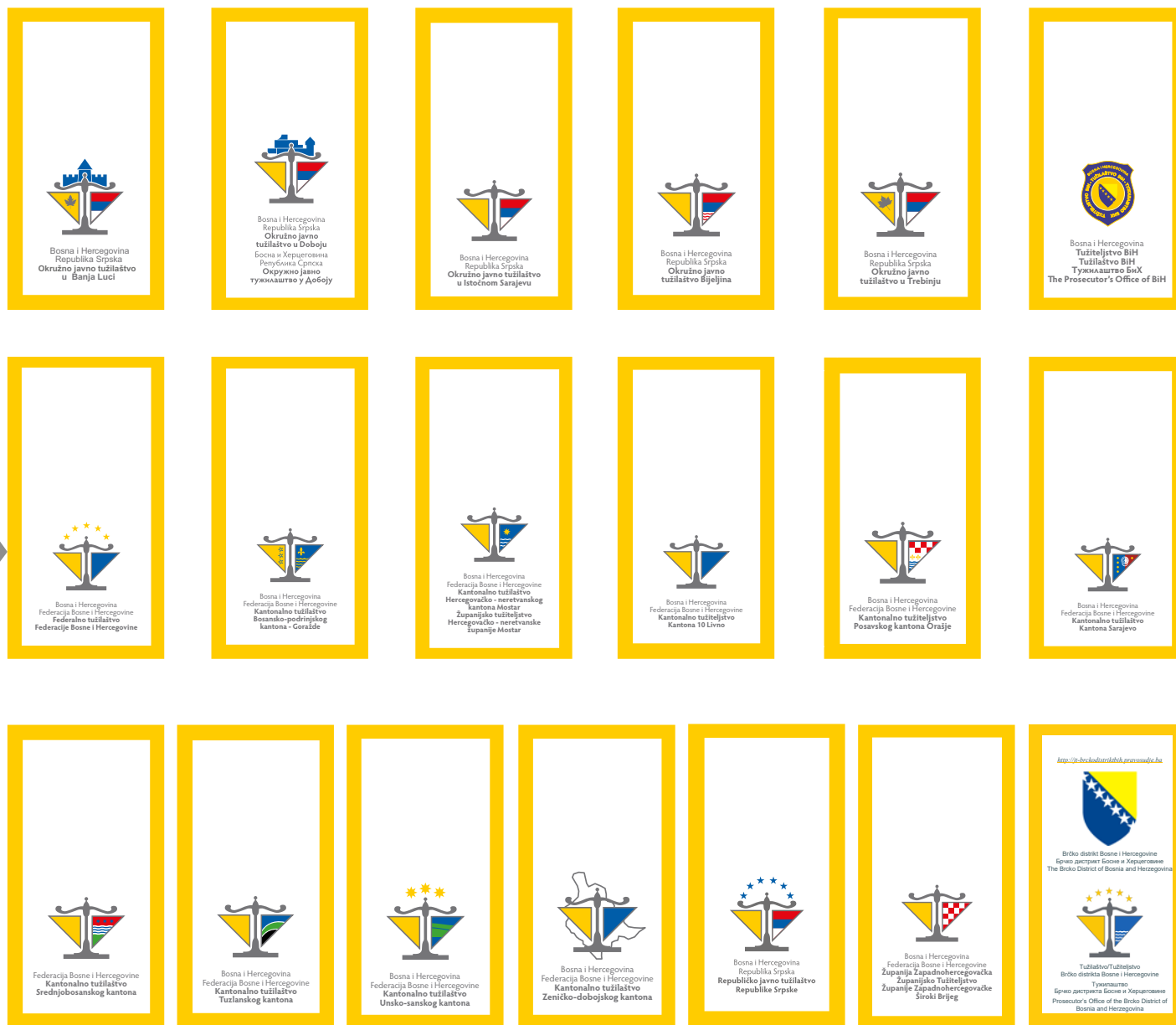
IMPLE-
MENTIRANO
JE 46%
STRATEGIJE
U PRVE DVIJE
GODINE

U namjeri da blagovremeno i koordinirano informišu javnost o svom radu, tužilaštva i policijske agencije u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj potpisali su **Smjernice za postupanje policije i tužilaštava u odnosima s javnošću**. Ovaj proces je započet od strane Projekta i Projekat kontinuirano prati implementaciju Smjernica na svim nivoima.

Praćenje odnosa s javnošću na mjerljiv način predstavlja jedan od savremenih standarda transparentnosti u radu. Izrađen je i implementira se **Plan monitoringa i evaluacije odnosa tužilaštava u BiH s javnošću** kojim se po prvi put uvodi mjerenje kvantiteta i kvaliteta odnosa s javnošću.

Kao rezultat aktivnosti Projekta, izrađen je vizuelni identitet za svako tužilaštvo pojedinačno po kojem je svaka institucija postala prepoznatljiva (logotip institucije).

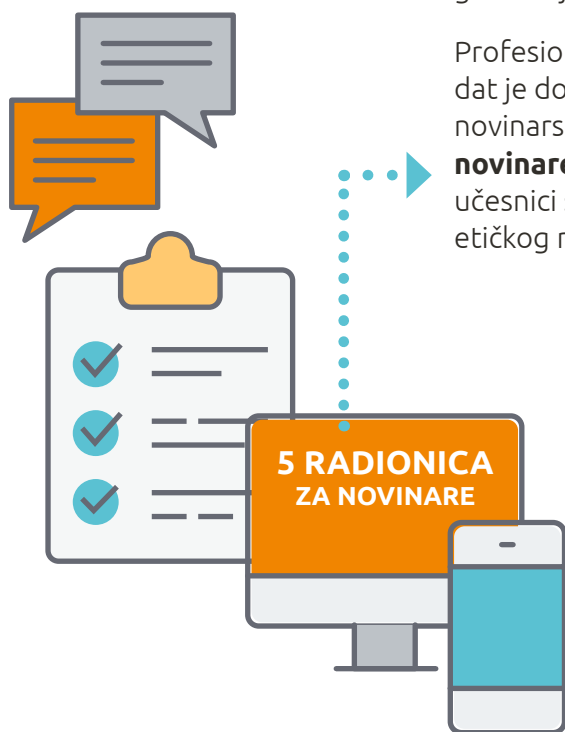
Pored dizajna vizuelnog identiteta, Projekat je tužilaštvima osigurao set materijala koji se koriste u medijskom prostoru za komunikaciju sa javnošću i jačaju vizuelni identitet tužilaštva (baneri, zastavice, zidovi za press konferencije sa oznakama tužilaštava).

Kroz komponentu Projekta koja je posvećena jačanju povjerenja građana u tužilaštva, Projekat je uspostavio mehanizam redovnih sastanaka glasnogovornika i osoba koje obavljaju poslove odnosa s javnošću u tužilaštvima. Ovoj grupi PR profesionalaca pridružili su se i službenici određenih policijskih agencija. Na sastancima se razgovara o aktuelnim pitanjima i problemima iz domena odnosa s javnošću kao i najboljim praksama koje se primjenjuju u tužilaštvima.

Odnosi s javnošću u tužilaštvima predstavljaju važan segment transparentnosti i odgovornosti tužilaštava. Jačanje kapaciteta glasnogovornika i osoba koje obavljaju poslove odnosa s javnošću zahtijeva sistematičan pristup. Imajući ovo u vidu, Projekat je na osnovu iskazanih potreba PR službenika, izradio i implementirao dvogodišnji plan stručnog usavršavanja glasnogovornika kroz održavanje radionica i edukacija na različite teme uključujući i asertivno komuniciranje, krizno komuniciranje, te rodno-senzitivan govor u javnom prostoru.

Profesionalnom i objektivnom izvještavanju iz krivičnog pravosuđa dat je doprinos kroz organizaciju 5 radionica za novinare i studente novinarstva o izvještavanju iz pravosuđa i izradu **Priručnika za novinare o izvještavanju iz krivičnog pravosuđa**. Na ovaj način učesnici su upoznati sa specifičnostima krivičnog postupka i značaju etičkog novinarstva u izvještavanju.

SARADNJA SA ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA I PROGRAM PREVENCIJE KRIMINALA

Program prevencije kriminala za djecu osnovnih škola na temu „Lopov uvijek bude otkriven“ tokom dvije školske godine

71
OSNOVNA
ŠKOLA U
KANTONU
SARAJEVO

7.461
UČENIK 6.
RAZREDA
OSNOVNIH
ŠKOLA

300
NASTAVNIKA I
PEDAGOGA

U saradnji sa Federalnom upravom policije, MUP-om Kantona Sarajevo i Ministarstvom za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo dizajniran je i proveden program prevencije kriminala u osnovnim školama u kantonu Sarajevo. Program je obuhvatio prezentaciju rada policije, pokaznu vježbu rada službenog policijskog psa. Nakon provođenja ove aktivnosti u 71 osnovnoj školi u Kantonu Sarajevo, ovaj program postao je sastavni dio nastavnog programa za 6. razrede osnovnih škola u Kantonu Sarajevo.

Odobreno je i implementirano ukupno 11 projekata organizacija civilnog društva usmjerenih na prevenciju pojedinih krivičnih djela i pružanje ekspertske pomoći tužilaštvima u segmentu podrške žrtvama i svjedocima, medijskom predstavljanju tužilaštava i jačanju interakcija tužilaštava sa zajednicom.

Entitetskim udruženjima tužilaca pružena je finansijska podrška u cilju jačanja njihovih internih kapaciteta i poboljšanja uloge u pravosudnoj zajednici. U okviru ovih projekata, udruženja tužilaca su izradila svoje web stranice, izradili strateške planove udruženja i ojačali kapacitete za pisanje projektnih prijedloga i zagovaranje interesa tužilačke zajednice u BiH.

Uspostavljena je saradnja između VSTV BiH i organizacija civilnog društva sa ciljem stvaranja platforme za razmjenu ideja o načinima unaprjeđenja komunikacije pravosuđa i NVO.

Izrađene su **Smjernice za tužioce i tužilačko osoblje o senzibiliziranom odnosu prema žrtvama i svjedocima**. Smjernice postavljaju standarde ponašanja prema ugroženim kategorijama koje dolaze u kontakt sa tužilaštvima.

Kako bi se približio rad tužilaštava građanima realizovan je veliki broj aktivnosti:

- **izrađena je brošura za građane koja pojašnjava kako prijaviti krivično djelo i brošura za žrtve i svjedoke o njihovim pravima obavezama u krivičnom postupku;**
- **pripremljeno je 5 kratkih digitalnih priča na online platformama o pravima djece u krivičnom postupku** i koje su podijeljene na web stranicama kao i na facebook kanalu e-pravosudje kao i priče za novinare o izvještavanju iz novinarstva;
- **emitovan je kratki film koji građanima pojašnjava rad tužilaštava pod nazivom *Tužilaštva za građane*;**
- **sprovedene su aktivnosti približavanja rada tužilaštava lokalnim zajednicama** i jačanja interakcije lokalne zajednice i tužilaštava, kao što su: outreach aktivnosti, uspostavljanje foruma za saradnju u zajednici, posjete studenata tužilaštvima, aktivnosti „Tužilac na dan“, „Glasnogovornik u tužilaštvu na dan“.
- sprovedena je analiza međunarodne prakse korištenja socijalnih medija u tužilaštvima i date su preporuke za uvođenje socijalnih medija u tužilaštva u BiH.
- izrađen i implementiran ***Plan stručnog usavršavanja glasnogovornika u tužilaštvima i pojedinim policijskim agencijama*** te je održano 8 koordinacijskih sastanaka glasnogovornika u tužilaštvima i policijskim agencijama u BiH, a koji za cilj imaju unaprjeđenje saradnje tužilaštava i policije u odnosima s javnošću.

Projekat je pružio podršku redovnim aktivnostima Sekretarijata i VSTV-a BiH po svim ostalim pitanjima koja se odnose na rad tužilaštava i tužilaca u BiH.

UNAPRJEĐENJE MATERIJALNO – TEHNIČKIH USLOVA RADA U TUŽILAŠTVIMA

Projekat redovno analizira potrebe tužilaštava za materijalno-tehničkim sredstvima. Na osnovu analize, vrše se najprioritetnije nabavke opreme i radova za potrebe korisnika projekta (tužilaštva, centri za edukaciju sudija i tužilaca, policijska tijela).

Ojačani su materijalni kapaciteti korisnika, kroz nabavku neophodne računarske opreme, uveden je video-konferencijski sistem, izgrađene su i opremljene prostorije za saslušanje maloljetnika, zadržavanje osumnjičenih, poduzeti su manji građevinski radovi i opremanje prostorija za svjedoke, ugrađena je rampa za invalide, unaprjeđen je sistem video-nadzora, itd.

U nabavku opreme i manje građevinske radove u tužilaštvima i drugim korisnicima Projekta, u periodu 2014 - 2019 uloženo je 1.030.667 BAM

U prvoj fazi Projekta (vremenski period: 2010 - 2014 godine) za istu namjenu je utrošeno je 1.122.060 BAM.

FINALNI IZVJEŠTAJ O EKSTERNOJ EVALUACIJI PROJEKTA

U periodu februar – mart 2019. godine provedena je eksterna evaluacija projekta, a prema istoj Projekat je dobro ocijenjen u sljedećim segmentima:

prepoznatljivost od strane profesionalne zajednice

uključenost svih aktera u realizaciju aktivnosti

stepen ostvarenosti postavljenih rezultata

Eksterna evaluacija Projekta pokazuje i da su aktivnosti provedene blagovremeno i kvalitetno, te da su rezultati uspješno ostvareni. Navodi se da je Projekat prepoznat u profesionalnoj zajednici kao veoma koristan, te je uspostavljen visok stepen saradnje sa partnerima Projekta.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Švicarska agencija za razvoj i saradnju SDC

